

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

זה מעשה שלי

שמחתו של יענקי. "לקבל 60% אין זה הצלחה כלל! זה אומר שאין אתה יודע את הסוגיה כלל! הפטירו בבוז." "אני מבקש מכם חברים יקרים, אנא מכם, אל תצחקו עלי, הרי מה ענין שלכם אם הצלחתי 60 או 80 או 95%???" זה ענין שלי וזה ענין שלכם... ועוד למה לכם לדבר ממני? בטוחני שראוי לי לשמח ולרקד על כל תשובה ותשובה שיגעתי עליה והשבתי עליה בהצלחה..."

בסוף היום נגש יענקי לשאול חברו, ומציע לו לבוא לשחק אצלו בבית. שאול משיב בבוז: "מה נראה לך יענקי, אני משעמם? מה יש לי לעשות אצלך? ובכלל, נראה לך שאני ברמה שלך? הרי יש לי שכל הרבה יותר ממך. אם נשחק יחד אנצח אותך מיד... טוב יודע מה, אבוא אליך, בין כה אף חבר לא מזמין אותי אף פעם לבוא אליו לשחק".

לעת ערב יושב שאול על הארץ בבית יענקי, אוזן את הקלפים בידו ותוך כדי ספירת המספרים קורא בגסות: "יענקי למה יש לכם כאלה קלפים דפוקים, הם מאד ישנים, אצלנו יש את הסוג החדש, שלנו הרבה יותר מענין... גם הופלים האלו פשוטים. אצלנו אוכלים ממתקים ממלאי שוקולד..." ויענקי משיב לעמתו: "שאול, אני שמח מאד שהגעת אלי, אתה חכם ויודע לנצח. בא אתן לך משחק יפה יותר שתהיה כבר מרצה..."

נמשיך לצעד בעקבות יענקי התמים ושאל החכם, ונביט ונחקר אחר הרפתקת חיייהם בכתה ובבית.

בפנים כעוסות ובחסר שלוה יושב לו שאול וכוסס את צפרניו. אכזבה גדולה יש לו מעצמו. שכן בימים הקודמים היה ילד 'חרוץ-הכתה' בכל מבחן היה מקבל ציון 100+++ הציון הגבוה והמשלם ביותר שהיה מצוי ברשימותיו של הבוחר. והנה עתה אוי ואבוי פעם אחת הצליח במבחן רק 100+ ובחורש"י קבל רק 98%. הוא נפול בדעתו ומאכזב.

על יד שאול יושבים חבריו ושומחים שהצליחו 80-85% להשיב על השאלות. ומעל כלם מביטים הם ביענקי שמרצה ושמח אף בציוניו הנמוכים.

שאול חפץ לרטן ולצעק על עצמו אף הוא עושה זאת בשקט: "מה קרה לי? למה איני מקבל 100+ זהו, אני כבר לא כזה מצלח כמו פעם... אויש, חבל. מה יהיה אתי".

בראותו את שמחת חבריו הוא מחליט החלטה: "מתר לי לשמח גם במה שכן ידעתי, לא נתן להתעלם מכה, הרי את כמעט כל החומר הנלמד ידעתי בהצלחה מרבה..." אף לבסוף מתגבר בהכמותיו ומסיק: "אין זה שוה מאומה! אם איני מצליח להשיב על כל-כל-כל השאלות אין זה שוה כלל. סימן שאני לא מצליח! ולא יודע כלום".

צחוקם של החברים נשמע למרחוק עת שמעו את

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ט' - מחכם ותם (3)

לדבר עמם, כי יותר לא היה רוצה להעמיק לחשב חכמות, שגם זה בעצמו ליצנות, כי היה איש תם,

וכשהיה רואה, שפונתם לליצנות, היה אומר: מה יהיה כשתהיה חכם ממני? הלא אזי תהיה שוטה, כי מה אני נחשב?! וכשתהיה חכם ממני, אדרבא, אזי תהיה שוטה! (כל זה היה דרכי התם. ועתה נחזר לענין ראשון).

בתוך כך נעשה רעש, שהחכם הנ"ל נוסע ובא לכאן בגדלה וחכמה גדולה. ורץ התם גם-כן לקראתו בשמחה גדולה, והיה אומר לאשתו: תן לי מהר היופא; אלף לקראת חברי ידידי לראותו. ונתנה לו הפעלץ, והיה רץ לקראתו.

והחכם היה נוסע בעגלות צב בגדלה. ובא לקראתו התם הזה והיה שואל בשלומו באהבה, בשמחה: אחי חביבי! מה אתה עושה? ברוך המקום שהביאך, ואני זוכה לראותך!

והחכם הנ"ל גם כל העולם היה בעיניו כלא, כנ"ל, מכל-שכן איש כזה, שנדמה למשגע, אף אף-על-פי-כן, מחמת אהבת נעורים הגדולה שהיה ביניהם היה מקרבו, ונסע עמו לתוך העיר.

והשני בעלי-בתים הנ"ל, אביהם של אלו השני בנים, מתו בתוך אותו הזמן שהיה החכם משויטט במדינות, ונשארו הבתים שלהם.

כשהיה גומר המנעל, ומן הסתם היה לו שלש קצוות, כי לא היה יכול האמנות בשלמות, כנ"ל, היה לוקח המנעל בידו והיה משבח אותו מאד, והיה מתענג מאד ממנו והיה אומר: אשתי כמה יפה ונפלא המנעל הזה! כמה מתוק המנעל הזה! כמה מנעל של דבש וצוקיר המנעל הזה!

והיתה שואלת אותו: אם-כן מפני מה שארי רצענים נוטלים שלשה זהובים בעד זוג מנעלים, ואתה לוקח רק חצי טאלער (הינו זהוב וחצי)?

השיב לה: מה לי בזה? זה מעשה שלי, וזה מעשה שלי, ועוד: למה לנו לדבר מאחרים?

הלא נתחיל לחשב כמה וכמה אני מרויח במנעל זה מיד ליד: העור הוא בכך, הזפת והחוטים וכו', בכך, ושארי דברים פיוצא בזה, בכך, לאפקיס, בכך; ועתה אני מרויח מיד ליד עשרה גדולים, ומה אכפת לי רוח כזה מיד ליד?! והיה רק מלא שמחה וחדוה תמיד.

ואצל העולם היה ללעג, והשיגו תאותם בו, שמצאו ממי להתלוצץ כרצונם, כי היה נדמה למשגע. והיו באים בגיאאדם, והתחילו בכונה לדבר עמו בשביל להתלוצץ.

והיה אותו התם אומר: רק בלי ליצנות! ותכף שהשיבו לו בלי ליצנות, קבל דבריהם והתחיל

והתם, שהיה במקומו, נכנס לבית אביו וירשו, והחכם, שהיה במדינות, לא היה מי לקבל הבית, ונעשה כלה ואבוד בית החכם, ולא נשאר ממנו כלום, ולא היה להחכם מקום לכנס בו בבואו.

ונסע לתוך אכסניא אחת, והיה לו שם יסורים, כי לא היתה האכסניא כרצונו. והתם הנ"ל מצא לו עתה עבדא חדשה, והיה רץ ובא בכל פעם מביתו להחכם באהבה, בשמחה, והיה רואה, שיש לו יסורין מהאכסניא ואמר התם להחכם: אחי, עול לביתי ותעמד אצלי, ואני אקבץ כל מה שיש לי בקמץ אחד, וכל ביתי, הכל לפניה כרצונה. וישר בעיני החכם, ונכנס לביתו ועמד אצלו. והחכם היה מלא יסורים תמיד, כי הניח שם, שהוא חכם מפלג ואמן ודאקטיר גדול מאד.

והיה בא שר אחד, וצוה לו, שיעשה לו טבעת של זהב. ועשה לו טבעת נפלא מאד, וחקק שם ציורים בדרכים נפלאים מאד, וחקק שם אילן, שהיה נפלא מאד.

ובא השר, ולא ישר בעיניו כלל הטבעת, והיה לו יסורים גדולים מאד, כי היה יודע בעצמו, שאלו היה הטבעת עם האילן הזה בשפאניא, היה חשוב ונפלא מאד.

וכן פעם אחד בא שר גדול והביא אבן טוב יקר, שבא ממרחקים, והביא לו עוד אבן טוב עם ציור, וצוה לו, שיצייר כציור הזה על האבן טוב שהביא. וצייר ממש כאותו הציור, רק ששגה בדבר אחד, שלא היה שום אדם מבין על זה, רק הוא לבדו.

ובא השר וקבל האבן טוב, וישר בעיניו. והיה לו להחכם הזה יסורים גדולים מן השגיאה: הלא עד היכן מגיע חכמתי, ועתה יזדמן לי שגיאה! וגם בענין הדאקטירי היה לו יסורים: כשהיה בא לחולה, והיה נותן לו רפואה, שהיה יודע בברור, שאם ילך לו להחולה לחיים, בודאי מחיב בברור להתרפאות מזה, כי היא רפואה נפלאה מאד, ואחר כך מת החולה, והיו אומרים העולם, שמת עלידו והיה לו יסורים גדולים מזה.

וכן לפעמים נתן רפואה לחולה, ונתרפא, והיו אומרים העולם: מקרה הוא. והיה מלא יסורים תמיד.

וכן היה צריך למלבוש. וקרא החיט ויגע עמו, עד שלמדו לעשות המלבוש כרצונו, כמו שהיה יודע. וכוון החיט ועשה המלבוש כרצונו, רק כנף אחד (שקורין לעפיל) שגה בו, ולא כונו יפה. והיה מצטער מאד, כי היה יודע בעצמו אף שבכאן הוא יפה, כי אינם מבינים על זה, אבל אם הייתי בשפאניא עם הלעפיל הזה, הייתי לשחוק והייתי נדמה כמו (יתיר). וכן היה מלא יסורים תמיד.

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה ט' מחכם ותם (3)

- ו. להיכן הלך לגור החכם אח"כ?
 - ☐ בביתו של התם.
 - ☐ באכסניא מפוארת מאוד.
 - ☐ נשאר באכסניא כל הזמן.
- ז. האם ישר בעיני השר, הטבעת שעשה החכם?
 - ☐ מאוד ישר בעיניו.
 - ☐ כן, רק היה לו הערה אחד.
 - ☐ לא ישר בעיניו כלל.
- ח. איזה יסורים היה לחכם ע"י האבן שצייר?
 - ☐ מכה חזקה שקיבל מהאבן.
 - ☐ משגיעה שעשה.
 - ☐ שתי התשובות נכונות.
- ט. מה אמרו העולם כשהחולה התרפא מהרפואה שנתן החכם?
 - ☐ שיבחו את החכם שבזכותו התרפא החולה.
 - ☐ מקרה הוא.
 - ☐ ללא הרפואה, היה מתרפא יותר מהר.
- י. האם למדת את המעשה השבוע?
 - ☐ רציתי
 - ☐ פעם
 - ☐ פעמיים

- א. מה אמר התם לאשתו, על מנעל בעל שלושת הקצוות שעשה?
 - ☐ כמה יפה ונפלא המנעל הזה.
 - ☐ כמה מתוק המנעל הזה.
 - ☐ שתי התשובות נכונות.
- ב. כשאמרה לו אשתו: "אתה לוקח רק זהוב וחצי על המנעל", מה ענה התם?
 - ☐ זה מעשה שלי וזה מעשה שלו.
 - ☐ למה לנו לדבר מאחרים.
 - ☐ שתי התשובות נכונות.
- ג. מה נתנה לו אשתו להתלבש כשהלך לקבל את פני החכם?
 - ☐ הפעלץ.
 - ☐ הטוליפ.
 - ☐ היופא.
- ד. מה נהיה מהבית של אביו של החכם?
 - ☐ נהיה בית משופץ ומאוד יפה.
 - ☐ נהיה כלה ואבוד.
 - ☐ נהיה לאכסניא גדולה ומפוארת.
- ה. האם החכם נהנה במקום שהייתו?
 - ☐ מאוד נהנה.
 - ☐ לא היה לו נח.
 - ☐ היה לו יסורים.

בעומק המעשה

כמה פעמים מוזכר בחלק זה של המעשה שהחכם היה לו יסורים?

תשובות על מעשה ט' מחכם ותם (2)

התם: לא היה בקי בהמלאכה כלי-כף. ולא היה לו פנאי אפילו לאכל. שלא היה יכול האמנות בשלמות.

התם: היה רק מלא שמחה תמיד. ודעו לו כל המאכלים וכל המשקאות וכל המלבושים. ודעו רק מלא שמחה וחדוה תמיד.

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמורים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימיל - m025345040@gmail.com